

Arbetsblad 2: Barnkonventionens barnsyn

Barnsynen påverkar i vilken mån barnens rättigheter blir verklighet. Den styr hur vi tolkar barns beteenden, hur vi lyssnar, vad vi förväntar oss och vilka möjligheter vi ger dem att påverka sin vardag. Barnkonventionen utgår från att barn är fullvärdiga personer med egna rättigheter. De ska tas på allvar, vara delaktiga och få möjlighet att påverka sin tillvaro utifrån sin ålder och mognad. Det låter kanske självklart, men i praktiken kan det vara mer komplicerat. Mycket i vår syn på barn formas av traditioner, erfarenheter och vardagens krav. I ett arbete där mycket ska fungera samtidigt kan gamla tankemönster leva kvar utan att vi märker det. Det här arbetsbladet innehåller två övningar som hjälper till att synliggöra just dem. Lycka till!

Övning 1.

Nedan listas fem påståenden som inte rimmer med barnkonventionens barnsyn. Läs varje påstående och reflektera kring vad som kan vara orsaken till det.

1. *Vuxna behöver ibland fatta beslut utan att ta hänsyn till barnets åsikt.*
2. *Alla barn ska behandlas likadant. Annars blir det orättvist.*
3. *Om barnen är nöjda finns det ingen anledning att förändra något.*
4. *Ett barn som lyssnar och gör som man säger utvecklas som det ska.*
5. *De flesta barn klarar sig själva. Det är bara några få som behöver stöd.*

I barnkonventionen slås fast att varje barn har rätt att bli respekterat, lyssnat på och få utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Läs den i korthet eller i sin helhet på UNICEF:s hemsida ([unicef.fi](https://www.unicef.fi))

Övning 2.

Börja med att titta på bilden nedtill. Vad ser du? Vad är det som händer, och vad tror du att barnet gör eller försöker uttrycka?

Läs sedan de två olika tolkningarna nedan och fundera över vilken typ av tankar som låg närmast dina egna.

Fokus på beteendet	Fokus på behov
Barnet uppför sig illa. Barnet ställer till med problem . Barnet uppför sig dåligt Barnet har ställt till det. Barnet förstår inte bättre. Barnet är respektlöst.	Barnet var hungrigt och tog till handling. Barnet hade tråkigt och hittade på något att göra. Barnet var frustrerat och behövde få utlopp för det. Barnet var ensamt och sökte uppmärksamhet.

Reflektera sedan gärna tillsammans:

- Vilken typ av tolkningar är vanligast i vardagen?
- I det ena perspektivet fokuserar vi på att kontrollera situationen. I det andra perspektivet försöker vi förstå vad barnet behöver. Vad får det för konsekvenser för barnet om vi fokuserar på beteendet istället för på behovet? Och tvärtom?
- Hur skulle ett bemötande som utgår från barnkonventionens syn - att barnens perspektiv, känslor och behov ska tas på allvar - kunna se ut i denna situation?